

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Purgatione Canonica. Titvlvs XXXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

[1 Et discipulo Helij...]

CAP. XXIX.

Innovatio privilegii... sed vetus con-

Idem Episcopo Bajocem.

Quia & intentionis nostrae: [1 & 7] Cum innovatio...

[1 Non extitit, ut per innovationem...]

CAP. XXX.

Privilegiat ut ubi possint cum altari viatico celebrare...

Idem.

In his 6, que ad cultum divinum facere dignoscuntur...

CAP. XXXI.

Privilegium de decimis novialium non solvendi non comprehendit...

Gregorius IX. majoria ecclesie & Christianitatis...

Vidam inter priorem & conventum de Butele d' ex parte una...

CAP. XXXII.

Confratres privilegiorum, nisi se ad eos in totum transfulerint...

Idem.

Quidam (sicut adferis) in privilegiorum fraternitate...

a Bajon. b Doctores in c. si. su. de sil. n. s. & in c. Albertus...

CAP. XXXIII.

Quoad privilegium remissionis decimarum...

Idem Arletam. cap. 10.

Consultationi vestre b. quod cetero, de qua memoria...

DE PURGATIONE CANONICA. TITVLVS XXXIIII. CAP. I.

Infamatus fide dignus per juramentum si purgari...

Ex Concilio Triburino.

Nobilis a homo, vel ingenuus, si in premissis...

CAP. II.

Infamatus tertio monitus si corripitur, nisi ad purgationem...

Ex Concilio Agathensi.

Si quis Presbyter negligens vite sue, pariter de se...

CAP. III.

Etiam regulares purgari se de delictis...

Ex Concilio Meldensi.

Moniales si libidinis inferne accenduntur...

CAP. IV.

Si delictum est probatum, non inducitur purgatio...

Ex eodem.

Si quis de gradu ecclesiastico raptocelesti...

CAP. V.

Infamatus contra quem crimen probatum non possit...

Innocentius Papa d. Aquilano. Pammachio.

Quotiens e Tridentinus Episcopus de hinc...

a Referunt Barck. l. 1. d. 1. c. 1. & Grat. lib. 1. c. 1. &...

[1 Quia morantur vineam Domini demeritis, species quidem habentes diuersas, sed caudas aduocum colligatas, quodam de uenitate conueniant in ipsam. Hi sunt namque caupones, qui aquam uini commiscunt, qui uinum draconis in aureo calice Babyloni regni propinant, qui iuxta uerbum propheticum, arcum uini amarum intendunt, ut sequantur in oculis innoxios: quorum error seipse ut caupones ita quibus nisi hinc in flore ledatur fructum non filium amarum, sed citium pessimum germinat. Hoc Apostolus egregie predicatur in epistola sua prophetico sermone describit, & docet omnibus modis uitandis, contra quos sacerdotes tibi argenti clangere debent, ut cum clamante populo aros sacerdotum procedente & mari corrumpi Hiericho, que iam fuerat perpetuo anathemate condemnata: ita quod si quis ex ea regulam autem suare presumpserit, cum Achor filio Charim lapidibus obruatur. Nos igitur scientiam literarum & honestatem morum pariter attendentes.]

CAP. XI.

Breue est, nec potest aliter summari.

Idem Abbati sancti Dionysii, & Presbytero S. Marini.

Cum dilectus a: & infra. Illud autem vos attendere volumus, & mandamus, ut tales ad purificationem admittantur persone, que uicinis sint & honeste.

CAP. XII.

Si infamia ortum non habet ex probabilibus coniecturis, non est de necessitate indidenda purgatio, potest tamen iudex ad instantiam purgandi.

Idem.

Cum b in iuuentute sua: & infra. Quia uero pater filium, quem diligit, corripit: nos Quinquecentis Episcopo per literas nostras ad maiorem cautelam injunximus, ut ab illius familiaritate cessando taliter se haberet, quod sinistra de ipso suspicio non possit haberi: sed inimicus homo rescriptum literarum subripiens, apud Regem & regni magnates ipsum nequiter publicavit, ut sic deberet amplius infamari. Unde nos tantam amulorum nequitiam attendentes, licet pullati fuerimus multoties contra eum, nunquam tamen aduersus ipsum potuimus commoueri, scientes quod dictum unius facile sequitur multitudo: ubi uero idem Episcopus ad Strigon metropolim exiit postulat, quidam, qui super ipsa postulatione aduersabantur eidem, ut promotionem ipsius facilius impedirent, illius criminacionis carbonem reaccendere sunt moliti: unde quidam procurator ipsius de consilio amitorum suorum, qui super hoc bonum uelum habebat, sed non secundum scientiam: cepit cum instantia postulare, quatenus eidem Episcopo purgationem canonicam faceremus iudici, ut suam innocentiam demonstraret. Nos autem postulationem huiusmodi minus providam reputantes, procuratorem ipsum ab ea saepe & uoluntate reuocare: [1 & 7.] Caterum quia procurator instabat, compulsi fuimus (non juris necessitate, sed importunitate petentis) ut per vos ei purgationem canonicam cum duobus Abbatibus mandarem iudici: quamuis fuerimus protestati, quod ex alia causa talis petitio minus provide tunc fiebat, quia Strigon, ecclesia suffraganei uix eo tempore purgarent eundem, quia in facto postulationis contradicebant eidem: & suffraganei Colocen. ecclesia ipsum minime tunc purgarent: quia inter eum & Colocen. Archiepiscopum de Strigon metropoli contentio uertebatur: unde cum non sint alij Pontifices in Hungaria, merito uidebatur, quod per Episcopos regni sui non posset in illo articulo se purgare.

a Ca. 2. eod. titul. in 3. comp. b Ca. 2. eod. tit. in 3. comp. para huius decret. est in ea. cum in iuuentute. sup. de presump. ut optime hic adnotet glossa. c al. semper. sed in antiq. ut est impressum.

[1 Tuus quis lapsatus non uideatur quod non in purgatione de illo crimine, cum Episcopi super hoc non uideantur habere, non quia tunc infamatus uideatur ab omni & non processisse, sicut superius est expressum. Unde non uideatur uia eius laudabilis apparet, & iudicandi factum uideatur, non credendum ei purgationem aliquam esse uideantur.]

CAP. XIII.

Compurgatio iurat de credulitate.

Idem Thom. a Archiepiscopo.

De b testibus: & infra. Illi uero, qui ad iudicium alicuius infamiam inducuntur ad iudicium iuramento firmare, quod ueritatem credunt esse, qui purgatur.

CAP. XIV.

Infamatus super defectu natalium non debet promoueri ad officium se purget.

Idem Euseb. Episcopo.

Accedens e ad presentiam nostram T. Eusebio nobis insinuatione monstrari, quod cum a multis dicebatur, quod esset filius sacerdotis, non tam promouere uoluisti, nec permitti ad officium promoueri. Quocirca mandamus, quatenus si publicum innotuerit, & de ipsa tibi legitime conducta non fuerit purgatione ab ipso recepta, ipsum non officio promouere, nec ad sacerdotis officium promouere: qui est nota delicti, est tamen non defectus impediens ad ceteros ordines promouendum.

CAP. XV.

Super notorio crimine non est indidenda purgatio, & non causa super criminibus coram Papa delibatur, purgatio super eo recepta non tenet.

Idem Eugen. & sancti Marini.

Cum d dilectis filiis H. Presbytero, & G. procuratori O. clerici T. capellani nostrorum consilium auditorem, idem procurator proposuisset, quatenus Presbyter super inuestis crimine fuisse iudicatum, Constantin. Episcopus ordinatus iudex purgationis, qui cum se purgare non uellet, ad ipsam suam ecclesiam sententia litera definitur: quatenus ipse multoties detinuit per violentiam sui uxorem publice detinere, cuiusdem in consanguine sui uxorem publice detinere, petitionem plebani de Henso e, & quorundam aliorum clericorum Constant. diocesis iudicibus dicitur iudicatum, si in dictis Presbyter super crimine iudicatum, inuestis, coram ipsis se purgare non posset, quatenus debita castigarent: qui cum contulisset eandem, quatenus idem Presbyter pro eo, quod in purgatione delictum, Episcopo memorato fuerat condemnatus, ipsam uxorem contumacem praedictis ecclesis per secessionem promouerunt, maxime cum de inuestis & adulteri crimine notorie de notorio liqueret eidem, Abbati sancti Callisti, qui de illarum ecclesiarum donatio pertinebat] concedentes ecclesias illas, personis illis concedentes, eas postea supradicto O. clerico assignari: quatenus illas uero Presbyter inter cetera respondit, quod non uellet iudicium praedictorum debere inserui reuocari, cum illud non contestata procedere / praesumptum contra eum adiciens, quod purgationem inuestis ab obiectis stant. curauerit exhibere: [1 & 7.] His igitur plenius intellectis, licet litera illa, quae ad praedictum iudices impetrata dicitur, uel ipsorum transscriptio

a Tirenens. al. Thom. al. Thom. b Ca. 2. eod. tit. in 3. comp. c Ca. 3. eod. tit. in 3. comp. d C. 6. eod. tit. in 3. comp. e al. de Henso. al. de Ponce. sed in consuetudin. ut est impressum. f praesumptum, in uoluntate. ut in antiq. praesumptum.

DE PURGATIONE VULGARI
TITVLVS XXXV.

CAP. I.

Duella, & alia purgationes vulgares prohibita sunt, quia per eas multos condemnatur absque iudicio, & Deus tentari videtur. h. d. titu. titulu.

Celestinus III.

Cura suscepti b regimini; [r & f.] Cum t. f. duxerit sed. Apost. consulendam, utrum super ecclesiarum possessionibus duella debeat sustineri. Tux duximus sollicitudini respondendum, quod in eo casu, vel aliis etiam hoc non debes aliquatenus tolerare.

[a Sapedilla tamen mul. cum non desinus infamare. unde nobis humiliter supplicavit, ut ab illarum impetitionibus solutum faceremus ipsum predictarum ecclesiarum pacifica possessione gaudere.]

CAP. II.

Summatum est sup ca. proxima.

Innoc. III. prior S. Sergii Spoletan.

Significantibus d. V. laico, & fratribus eius ad notitiam noverit audientiam pervenisse, quod quum quidam eos super facti crimine accusaret, cum eo coacti sunt inire duellum, in quo alius peccatis suis prepedientibus ceciderunt: propter quod per consules Spoletanos bonia fuerunt propriis spoliar: nunc vero factum apud alios est inventum, & quod ipsi fuerint innocentes, est (faciente Domino) revelatum. Vnde consilibus ipsis dedimus in mandatis, ut ablata restituant univerva.

CAP. III.

Summatum est supra cas.

Honorius III.

Dilecti filii noviter in Livonia baptizati, gravem ad nos querimoniam destinarunt, quod fratres templariorum, & alii, qui temporalem in eis potestatem exercebant, si quando de aliquo alio crimine infamantur, eos ferri candentis iudicium subire compellunt: quibus si qua exinde sequatur adustio, civilem poenam infligunt. Cum igitur huiusmodi iudicium sit penitus interdictum, utpote in quo Deus tentari videtur: mandamus, quatenus dictos fratres, & alios, ut ab huiusmodi conversorum gravamine omnino desistant, per cens. eccles. appell. remota compellas.

DE INIURIIS ET DAMNO DATO.

TITVLVS XXXVI.

CAP. I.

Tropter eius breviteriam non summatur.

In Exodo. f.

Sixati fuerint homines, & percussit alter proximum suum lapide, vel pugno g, & ille mortuus non fuerit, si b jacuerit in lecto, qui percussit, operas eius & impensas in medicos restituat.

CAP. II.

Breve est, & ideo non summatur.

In eodem.

Si quis aperuerit cisternam, & foderit, & non operuerit eam, cecideritque bos & asinus in eam, dominus

a Vide B. Thom. 2. 2. q. 97. art. 1. ad 2. arg. b Ca. un. cod. tit. in 2. comp. c Adde quod non dicitur in l. 1. C. de Lat. lib. 2. ubi vult. d Ca. un. cod. tit. in 1. comp. vid. cons. Trid. sess. 21. de refor. c. 19. e Inop. 10. c. 11. f Exod. 21. g vid. l. 1. in eum gl. & conor. ff. de scru. h al. ita: sed jacuerit. i C. 3. tit. de damno dato. in 1. comp. Defert l. 10. p. 16. c. 249. Exod. 21. Z 22 2

709

... non fuerit coram nobis, quia tamen ex tenore...
... quam dictus procurator exhibuit, ut si...
... oblati fuissent, nobis constitit evidenti...
... iudices ipsos pretermisso juris ordine processisse...
... processum eorum, quam concessionem ecclesiarum...
... a praefato Abbate de mandato ipsorum factam, auct...
... retraxerat, praefertim cum relationis ipsius series...
... repugnans contineretur, & adversa. Dicitur enim quod...
... eadem Presbyteri, usque adeo publicum b fue...
... & notorium, quod nullus infamiationis locus penitus...
... utpote cuius univerva vicinia populus testis e...
... & tamen ibidem praemittitur, quod eidem Presbytero...
... peremptorium praefixerunt, in quo (si possent)...
... super infamia praedictorum criminum canonice se purga...
... cum nimirum si crimen notorium existeret, non e...
... indicenda purgatio, sed in eum condemnationis...
... promulganda: & infra. Si vero nullus appa...
... legimus accusator, & ipsum inveneritis apud bo...
... & graves super praedictis criminibus, vel ipsorum...
... infamatum, purgationem ei canonicam indicatis...
... oportet, quod coram praefato electo dicitur se...
... purgasse: cum iudicio pendente coram iudicibus dele...
... non deberet ordinari purgationem indicare in...
... am.

[i No induat ut fratrum nostrorum debeamus consulti...
... vobis referre, & ab eis, quantum humana permittit fragilitas...
... delictorum suspensum computare. Inde est quod.]

CAP. XVI.

*No solummodo de criminibus infamato iurare, cum se pur...
... gati, quod si immuni ab illa criminibus: sed iurare debet, quod...
... nisi iam praemittimus illa crimina non commisit.*

Idem.

Acepimus e literas, quibus nobis intimare curastis, a...
... quod Apostolicum mandato super indicenda purgatio...
... Archiepiscopo Bisuntino. recepto, ipsum citastis ut...
... deus: qui ad diem praefixum comparuit coram vobis d...
... iuramentum purgationis offerens sub hac forma, videlicet...
... quod immuni erat ab illis criminibus, super quibus...
... purgare debebat: & infra. Ipse vero ad praesentiam...
... notitiam accedens, humiliter supplicavit, ut saltem super...
... purgatione incontinentiam dignaremur temperare rigo...
... rem, quia non deberet asserere, quod a nativitate sua nun...
... quam passus fuerit lapsum carnis. Porro cum ab eis non...
... creditur exactum fuisse huiusmodi iuramentum, potius...
... iuramentum, quod alia de causa volebat sub pra...
... scripta forma iurare: videlicet quod immuni erat ab il...
... lis criminibus, de quibus fuerat infamatus, tanquam...
... immuni per praesentiam iam esset immuni ab illis: sed...
... hoc iuravit, non parvo temeritatis existere: cum beatus...
... Job dicitur e. Etiam si simplex fuero, hoc ipsum ignorat...
... anima mea: & infra. Ideoque praescriptam purgationis...
... formam, secundum quam idem Archiepiscopus obtulit...
... purgare, reprobas, utpote indifferetiam, temerariam...
... iniquitatem: in iungentes eadem, ut si voluerit & potuerit...
... hanc formam se purgare, secundum sanum in...
... stitutum, quem ei duximus exprimentum, videlicet...
... quod illa crimina graviora, id est, simoniam, venditio...
... nem iustitiae, atque incontinentiam, de quibus infama...
... tionem iuravit, iure se minime commisisse, postquam ad Ar...
...chiepiscopalem promotus est dignitatem, & compurga...
... tionis iuravit, quod credunt eum verum iurasse: quo fa...
... ctu vos illum dimititis in pace, alioquin, &c.

a Infirmum. b publicatum. c vid. Bar. in l. 1. s. accu...
... sationem. ff. ad SC. Treptulabi citat hanc textum in p. 16. c. 249. c. 1. de...
... d. ubi, legitur in p. 16. c. 249. Cod. feres tamen indicat legendum, co...
... ram vobis. c Job. 9.